

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת חגיגה

תוכן

- 1.....הלכתא למשיחא
- א. אלמא קסבר חגיגת ארבעה עשר לאו דאורייתא 1.....
- ב.מן המעשר ... טופלין מעות למעות ואין טופלין בהמה לבהמה... אכילה ראשונה מן החולין מכאן ואילך מן המעשר 3.....
- ג.ושאר כל ימות הפסח אדם יוצא ידי חובתו במעשר בהמה ביום טוב ... לא ... דלמא אתי לעשורי ביום טוב 3.....
- ד.ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות ... ובחזה ושוק יכול אף בעופות ... יצאו אלו שאין בהן שמחה 4.....
- הלכה למעשה 5.....
- ה. שאין נושאין נשים במועד 5.....
- הלכתא למשיחא 6.....
- ו.מי שיש לו אוכלים מרובים ונכסים מועטים מביא שלמים מרובים ועולות ... טופל ומביא פר גדול ... אף טופלין בהמה לבהמה 6.....
- ז.הפריש עשר בהמות לחגיגתו הקריב חמש ביום טוב ראשון חוזר ומקריב חמש ביום טוב שני ... דליכא שהות ביום לקרב 7.....

דף ח.

הלכתא למשיחא

א. אלמא קסבר חגיגת ארבעה עשר לאו דאורייתא

כבר התבאר במסכת פסחים דף סט: ודרך ע. שכשמקריבין¹ את הפסח בראשון בי"ד ניסן, מקריבין עמו שלמים² ביום י"ד מן הבקר או מן העאן, גדולים או קטנים, זכרים או נקבות ככל זבחי השלמים, וזו היא הנקראת

¹ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק י הלכה יב

² אימתו מביאין עמו חגיגה זו בזמן שהוא בא בחול ובטהרה ובמועט כלומר שבשר הפסח מועט מחמת גודלו או מחמת שבני החבורה מרובים ולא יספיק להם כדי שביעה, אבל אם חל יום ארבעה עשר להיות בשבת אין מביאין עמו חגיגה, גם לא בערב שבת, ואין מקריבין אלא הפסחים בלבד. או שבא הפסח בטומאה או שהיו הפסחים מרובים והחבורות קטנות או שבשר הפסח מרובה שיספיק להם לבדו כדי שביעה, אין מביאין עמו חגיגה, ואין מקריבין אלא הפסחים בלבד. רמב"ם שם

הַרְנָתָא לְמַשִּׁיחָא בְדַף הַיּוֹמִי

מסכת חגיגה

חגיגת ארבעה עשר, ועל זה נאמר בתורה וזבחת פסח לה' אלהיך צאן ובקר³, ולמרות שכל הקדשים נאכלים על השובע, מכל מקום מעלה יתירה ומצוה מן המובחר⁴ לאכול בשר הפסח אכילת שובע, כדי שלא יבא לשבירת עצם⁵, לפיכך אם הקריב שלמי חגיגה בארבעה עשר, אוכל מהן תחילה ואחר כך אוכל בשר הפסח כדי לשובע ממנו.

חגיגת⁶ ארבעה עשר רשות ואינה חובה⁷, ולפיכך אינה דוחה שבת ואינה נאכל בטומאה. וי"א⁸ שחובה להקריבם מדרבנן כדי שלא יבא לשבירת עצם.

וי"א⁹ שמכיון שהחגיגת ארבעה עשר רשות, לפיכך¹⁰ אין אדם יוצא בה ידי חובת מצות חגיגת הרגל¹¹, ואף אם הקדישה לשם מצות חגיגת ט"ו ושחטה בי"ד אינו יוצא בה¹², משום שצריך שחטיטה בשעת חגיגה. וי"א¹³ שאפילו

³ בכרוב ממשח (ר' שלמה אלפסי) כתב לאו למימרא שיש מצות עשה להקריב חגיגה עם הפסח שהרי לקמן דף ע' יתבאר שלהלכה פסקין שאינו אלא רשות, "ורבינו סמ"ך לה אקרא דזבחת אסמכתא בעלמא". וכן הוא במב"ט בקרית ספר. אך עיין במעשה רקח שכתב "ע"כ נראה דלרבינו רבנן מפרשי דזבחת פסח צאן ובקר למותר הפסח ומדסמ"ך צאן לבקר דרשו לחגיגת י"ד אלא דנמסר הדבר לחכמים והם בטוב מעם ודעת אמרו דאינו בא במרובה דכיון שקרוב לודאי שיבא לידי נותר ודאי שאין זו כוונת התורה על דרך לא אמרה תורה שלא לתקלה וכו' ועל פי זה יבואו כל דברי רבינו בדקדוק וכן נראה דעת הסמ"ג ז"ל בלאוין שמ"ט עיין שם. נראה לענ"ד עד יבא מורה צדק".

⁴ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ה הלכה ג וחסד לאברהם שם

⁵ תוד"ה לאו חובה

⁶ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק י הלכה יג, ועיין בחזו"א חגיגה קכט אות י שדעתו שאינו סתם קרבן שלמים אלא מצוה בפני עמה להביא קרבן זה, אך אינו חובה ולהכי לא דחי שבת וטומאה, דלא כתוס' הנ"ל דמצוותו דרבנן.

⁷ י"ל בדוחק דאד"נ דחגיגת י"ד דרבנן כסתמא דמתני' דבא בחול ובטהרה ובמועט ורבינו סמ"ך לה אקרא דזבחת אסמכתא בעלמא .... דקרא דלא ילין לא מוכח דהוי חובה מדאורייתא אלא ר"ל דאם הקריבו הרי הוא בכל ילין. כרוב ממשח שם הלכה יב, ותוס' להלן קיד: ד"ה שני מיני פסקו כבן בתירא

⁸ כ"מ מתוס' שם וכן בחזו"א שם לדעת תוס'

⁹ שם פרק ב הלכה י ועיין כסף משנה שם "י"ל שסובר רבינו דלא פליגי רבנן אבן תימא אלא במאי דאמר דאינה נאכלת אלא ליום ולילה אבל מאי דקתני יוצא בה משום שמחה ואינו יוצא בה משום חגיגה דברי הכל היא"

¹⁰ פירוש, דאם היה חובה לא היו יוצאים משום שמחה, כיון דגם היא מצוה לפסח, וכמו דאינו יוצא בחגיגה חובת שלמי שמחה, דהא שלשה מצות נצטוו לחג (פ"א ה"א), כן אם היתה חגיגת י"ד חובה, אף דאינה רק בפסח, ושמחה כתיב בחג, וא"כ כמו שיוצא בהן בשעיר המוספין חובת שלמי שמחה כן יכול לצאת בחגיגת י"ד, וז"א, דר"י הגלילי במכילתא (בא פ"ז) דריש קרא דשבעת ימים תחוג על פסח, ושם כתיב והיית אך שמח, א"כ כתיב שמחה בחג פסח, ואם היה חגיגת י"ד חובה הרי שמחה מצוה לבד חגיגת י"ד, וכמו שהיא לבד חגיגת ט"ו, ואינו יוצא בה ידי שמחה ודוק. אור שמח הלכות חגיגה פרק ב הלכה י

¹¹ אבל אם היה חגיגת י"ד חובה היה מיקרי זה זמן חגיגה. צל"ח כאן והר המוריה ברמב"ם שם

¹² וכן דעת תוס' כאן ד"ה שלמים וכ"כ בערוך השולחן העתיד הלכות חגיגה סימן קצט סעיף יד בדעת הרמב"ם

¹³ חזו"א שם בדעת הרמב"ם מכיון שהקדישה לשם חגיגת י"ד שאינה אלא רשות אינה אלא כנדרים ונדבות ואינו יכול לצאת בה חובת ט"ו, ואם התנה בה שאם תתעכב לט"ו יצא בה לא התפרש דעת הרמב"ם ובלקוטי הלכות בתורת הקדשים צ כתב שאינו יוצא כיון שבעינין שתבא מן החולין משלו וכאן כבר הקדישה מאתמול.

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת חגיגה

שחטה בט"ו אינו יוצא בה, אלא יוצא בה חובת שמחה. וי"א¹⁴ שיוצא בה אף משום חגיגה אם התנה עליה לצאת בה ושחטה בי"ד.

ב. מן המעשר ... טופלין מעות למעות ואין טופלין בהמה לבהמה... אכילה ראשונה מן החולין מכאן ואילך מן המעשר

על אף שעולת ראיה¹⁵ ושלמי חגיגה שהם חובה אינם באים אלא מן החולין, שכל שהוא חובה אינו בא אלא מן החולין כשאר הקרבנות שאדם חייב בהן כמבואר לעיל דף ז: מכל מקום שלמי חגיגה ריבת התורה שיכול לטפול חולין למעשר שנאמר (דברים טז פסוק י) וְעֲשִׂיתָ חֵג שְׁבַע יָמִים לִיקְנוֹק אֶלֶּהֶיךָ מִסֵּת נִדְבַת יְדֶךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרְכֶךָ יְקִוֶּק אֶלֶּהֶיךָ וְזָהוּ מִן הַחֹלִין לְשׁוֹן מִסּוּמְנִיין שֶׁאֵם רֵצָה לְעֶרֶב בַּמַּעֲשֵׂר מֵעֶרֶב, מִכָּל אֲשֶׁר יִבְרַכְךָ, וְכִיצַד טוֹפֵל מֵבִיא שְׁלָמֵי חֲגִיגָה מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי הַמַּעֲוֵרֹת עִם מַעוֹת חֹלִין, וְלֹקַח מִן הַתַּעֲרֹבֶת בַּהֲמָה וּמִקְרִיבָה שְׁלָמֵי חֲגִיגָה, וְהוּא שִׁיחִיה שִׁיעוֹר אֲכִילָה רֵאשׁוֹנָה מִן הַחֹלִין כְּלוֹמֵר שִׁיחִיה שִׁיעוֹר שְׁתֵּי כֶסֶף גַּם בַּמַּעוֹת הַחֹלִין וְגַם בַּמַּעוֹת הַמַּעֲשֵׂר¹⁶.

ג. ושאר כל ימות הפסח אדם יוצא ידי חובתו במעשר בהמה ביום טוב ... לא ... דלמא אתי לעשורי ביום טוב

¹⁴ השגת הראב"ד שם שכתב, איני יודע מאי לפיכך ואותה ברייתא בן תימא שונה אותה דסבר חגיגת י"ד חובה היא בפסח, אבל לרבנן כיון דרשות היא יוצא בה". ועיין בלחומי שדעת הראב"ד שיוצא אף שלא בזמנה אך אינו מצוה מן המובחר. אולם עיין חזו"א שם שגרס בדעת הראב"ד אם התנה עליה לצאת בה ושחטה ביו"ט כלומר שהתנה שאם לא יצא בה בארבעה עשר (כגון שהיה לו מספיק בשר) ייצא בט"ו אבל ודאי אינו יוצא בשחטה בי"ד.

¹⁵ רמב"ם הלכות חגיגה פרק ב הלכה ח

¹⁶ ואין לשאול מי יודע שהאכילה ראשונה היא מן החולין דילמא היא מן המעשר כיון שמשניהם לקח בהמה, ד"ל דודאי כן הוא, אלא כיון שיש בה שיעור אכילה מן החולין תלינן בה האכילה הראשונה ואין קפידא בזה, דממ"נ באיזה אכילה הרי בע"כ יש בה מן החולין וכשאוכל שני אכילות נחשוב לשל חולין הראשונה ואם לאו נחשוב להשנייה הראשונה. ערוך השולחן העתיד הלכות חגיגה סימן קצט סעיף ה ז

הַלְנָתָא לְמִשְׁיחָא בְדֵף הַיּוּמִי

מסכת חגיגה

י"א שיוצא¹⁷ אדם ידי חובת שלמי חגיגה, במעשר בהמה¹⁸. וי"א¹⁹ שאינו יוצא כיון שאין שלמי חגיגה באין אלא מן החולין או מטפילת מעות חולין ומעשר כנוזר. וי"א²⁰ שיוצא ידי חובה גם טפילת בהמה לבהמה, כלומר שאם יש לו בהמה שלקה מדמי מעשר שני, או שיש לו מעשר בהמה מותר להקריבה לשם שלמי חגיגה²¹, בנוסף לבהמה אחרת שנלקחה לשם חגיגה מן החולין, ובלבד שאכילה ראשונה שיאכל ביו"ט מן החגיגה, יהיה מחולין גרידא.

ולכל²² הדעות יכול להביא במועד שלמי שמחה מבהמת מעשר בהמה, וממעות מכשר שני גם ללא טפילה. אולם אין מביאים שלמי חגיגה ושלמי שמחה מן מעשר בהמה ביום טוב, שמא יעשר ביום טוב, ויבא לעבוע את הבהמה לסמן אותה.

ד. ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות ... ובחזה ושוק יכול אף בעופות ... יצאו אלו שאין בהן שמחה

¹⁷ רמב"ם שם הלכה ט

¹⁸ וקשה והלא חולין בעינן ומאי שנא מעשר בהמה ממעות מעשר שני דלא נפיק אלא בטופל והלא גם מעשר בהמה אינם חולין. זו כוונת השגת הראב"ד. ואפשר שגם רבינו בטופל מיירי ולומר שיכול להביא הכל לשם חגיגה אף על פי שלא פירש ונסמך על מ"ש למעלה. ומ"מ לשון יוצא י"ח שכתב רבינו דחוק לפי זה אלא דרבינו לשון הברייתא הוא דנקט עכ"ל הר"י קורקוס מובא בכס"מ אך בלח"מ שם הלכה ט כתב "ואי אפשר לומר בטופל מעות דמעשר בהמה אינו נמכר ואינו נגאל וכדכתב רבינו ז"ל בפ"י מהל' בכורות ובשלמא במעשר שני דיש לו פדיון שייך לומר שטופל מעות מעשר שני עם חולין אבל במעשר בהמה לא שייך אלא ודאי טופל בהמה לבהמת מעשר קאמר, ואולי י"ל דאית ליה לרבינו ז"ל דכיון דמעשר בהמה נאכל במומו דמי קצת לחולין וכיון דהתירה התורה כאן טפלה מקרא דאשר יברכך הוא הדין במעשר בהמה דאינו קדש גמור אלא דמי לחולין קצת ואף על גב דשאר קרבנות אינם באים ממעשר בהמה שאני הכא דהקילה תורה לטפל כדכתיבנא. זה נ"ל להליץ בעד רבינו ז"ל ודוחק הוא", וכ"כ בראשון לציון בגמ' כאן ובמרכבת המשנה (העלמא) כתב "והנכון לענ"ד דדוקא מעות מעשר שני ובהמת מ"ש הוא דממעטינן דדבר שבחובה אין באין ממנו וכדמפיק בזבחים ומנחות דבעינן אשר לו והוי מע"ש ממון גבוה אבל בהמת מעשר בהמה שלו מקרי ויוצא בו ידי חובת חגיגה דקדשים קלים ממון בעלים והרי אינו משנה מקדושה לקדושה דהוא מעשר בהמה וניתן בשפיכה אחת ויוצא בו ידי חובתו.

¹⁹ שיטת רש"י ותוס' בסוגיין שדין זה נאמר על שלמי שמחה שאינם צריכים לבא דוקא מן החולין.

²⁰ בלקומי הלכות בזבח תודה כתב שכך שיטת האו"ז להקל שטופלין מעות למעות ובהמה לבהמה והעמים שכך דעת הרמב"ם וזה מיושב קושיית הראב"ד הנזכר שבהלכה ח' אירי בטפילת מעות ובהלכה ט בטפילת בהמה וכן בפ"א הלכה יא דיבר גם על טפילת בהמה.

²¹ ולכאורה קשה מה שייך טופלין בהמה לבהמה, והרי החוב אינו אלא בהמה אחת והשנית היא כשלמים בעלמא, ואפשר לומר דנ"מ שמקריבין גם השנית ביום טוב כדן שלמי חגיגה, ולא כנדרים ונדבות שאין קריבין ביום טוב, מפני ששניהם הם לחובת החגיגה. ובירושלמי חגיגה פ"א (הל' ב) איתא ג"כ פלוגתא זו, ואומר שם דחזקיה סבר אדם חולק חובתו לשתי בהמות, ר"י אמר אין אדם חולק חובתו לשתי בהמות אלא צריך שיהא בידו שתי כסף לכל אחד ואחד, שחזקיה סבר אדם חולק חובתו לשתי בהמות כלומר דיכול לקבל עליו חובת החגיגה על שני בהמות וממילא דלא יצא באחת, ערוך השולחן העתיד שם סעיף ד – ה

²² רמב"ם שם ט

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת חגיגה

כבר התבאר לעיל דף ז: שלשלמי שמחה אינו מחויב להביא קרבן מיוחד לשמו מן החולין, אלא יוצא בבהמה ששחטה לשם נדרו ונדבתו, ולפיכך יוצאין ישראל²³ ידי חובת שלמי שמחה, בנדרים ונדבות ובמעשר בהמה, והכהנים בתטאת ובאשם ובבכור ובחזה ושוק, שמצוה זו היא לשמוח באכילת בשר לפני ה' והרי אכלו, אבל אין יוצאין ידי חובתן לא בעופות ולא במנחות שאינן בשר המשמח²⁴.

דף ח:

הלכה למעשה

ה. שאין נושאין נשים במועד

כבר התבאר במסכת מו"ק דף ח: שאין מערבים²⁵ שמחה בשמחה, כלומר שצריך שישמח במועד לבד וכשמערב שני בסוגי שמחות אינו שמח כראוי בכל אחד מהם, לפיכך²⁶ אין נושאים נשים במועד, לא בתולות ולא אלמנות, ולא מיבמין.

אולם אם הנישואין היו בערב החג, מותר לעשות הסעודה במועד. והאחרונים כתבו שהנושא אשה בערב חג, יש לזוהר לכתחלה לעשות הנישואין בשחרית כדי שיהא יכול לשמוח עמה יום אחד קודם הרגל, וגם שיהא יכול לעשות סעודה ראשונה בחול. ואם מאיזה סיבה נתאחר והוא שעת הדחק מותר לישא אפילו סמוך לחשיכה. ובמדינותינו המנהג שלא לישא כלל בעיו"ט אכן אם יש עורך גדול בדבר אין להחמיר.

להחזיר גרושתו מותר. שאינה שמחה לו כל כך. ומשמע בב"י שיש להחמיר ולא לעשות סעודה, ויש מאחרונים שמצדדין להקל²⁷. ולעשות הסעודה שלא ביום הנישואין בודאי יש לסמוך להקל.

²³ רמב"ם שם פרק ב הלכה י

²⁴ כרב אשי דאמר טעמא הכי בפ"ק דחגיגה (דף ח') ולא כברייא דאמרה טעמא אחרינא משום דרב אשי בתרא. לח"מ שם

²⁵ שו"ע ונו"כ תקמו א

²⁶ ועוד יש שם טעמים, דכתיב ושמחת בחנוך ולא באשתך, לרב אשי כאן בנמ' וגם שמא יבטל על ידי זה מפריה ורביה, דאם נתיר לישא במועד ישהה כל אחד עד המועד דאז לבו פנוי, וגם דעל ידי זה לא יצטרך להוציא הוצאות על הסעודה, דיסתפק במה שהוציא לשמחת יום טוב. שער הציון שם ס"ק א

²⁷ מ"ב שם ז

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת חגיגה

וקישורי תנאים — שידוכין (המכונה בטעות בפי ההמון בשם "אירוסין") מותר לעשות²⁸. ואף מותר לעשות סעודה בקשר לכך²⁹. אמנם המחמיר שלא לעשות סעודה ממש ולעשותו רק במיני תרגומא ולא סעודה של ממש, יש מקום לחומרתו³⁰. אולם אפילו בסעודה גמורה הוא דוקא כשעשה בשעת התנאים, אבל שלא בשעת מעשה אין להחמיר כלל³¹.

מותר לעשות ברגל³² סעודת ברית מילה וכן סעודת פדיון הבן. ואפילו שלא בזמנו, שלא נחשב לשמחה כי אם סעודת נשואין בלבד.

סעודת חנוכת הבית מותר³³ וסעודת בר מצוה, יש מי שנסתפק בזה ונוהגים להתיר, וכן סעודת סיום מסכת מותר³⁴.

הלכתא למשיחא

ו. מי שיש לו אונלים מרובים ונכסים מועטים מביא שלמים מרובים ועולות ... טופל ומביא פר גדול ... אף טופלין בהמה לבהמה

מי שהיה³⁵ לו בני בית רבים³⁶ שאוכלים משלמי החגיגה, ונכסים מועטים, מביא עולות ראייה מועטים, ושלמי³⁷ חגיגה מרובין, בכך שייקנה פר גדול³⁸ לשלמי חגיגה, גם ממעות מעשר שני כנוצר לעיל ובלבד שישה שיעור שתי כסף שהוא שיעור אכילת השלמים גם בחולין וגם במעות המעשר³⁹, ולמתירים לעיל לטפול בהמה לבהמה, יקריב אחד מחולין, ויוסיף עוד ממעשר בהמה או בהמות שקנה מעות מעשר שני, לשם שלמי החגיגה. אך אין מביאים ממעשר בהמה ביום טוב כנוצר.

היו לו אוכלין מועטים ונכסים מרובין, מביא עולות ראייה מרובות ושלמי חגיגה מועטות, היו זה וזה מועט, על זה אמרו לא יפחות ממעה לעולה ושתי כסף לשלמים, זה וזה מרובה על זה נאמר כברכת ה' אלהיך אשר נתן לך.

²⁸ מ"ב שם ב

²⁹ הט"ז אוסר כמו לענין אירוסין אבל שארי אהרונים מקילין בזה דלא חשיב שמחה כאירוסין. שם

³⁰ שם

³¹ שער הציון שם ה

³² שו"ע ונו"כ שם ד

³³ כף החיים שם יט

³⁴ הוהמ"כ א לר

³⁵ רמב"ם הלכות חגיגה פרק א הלכה יא

³⁶ ר"י קורקוס שם

³⁷ מלשון זה משמע להדיא שמביא כמה בהמות למים ועל כרחך שטופל מעשר בהמה או מעשר שני שאם לא

כן מהיכן יביא. וכ"כ בזבח תודה שם

³⁸ ולכאורה יוכל בטפילה לקנות כמה פרים וצ"ע.

³⁹ תורת הקדשים ק

הַלְכָתָא לְמִשְׁיחָא בְדַף הַיּוֹמִי

מסכת חגיגה

ז. הפריש עשר בהמות לחגיגתו הקריב חמש ביום טוב ראשון חוזר ומקריב חמש ביום טוב שני ... דלינא שהות ביום לקרב

הפריש עשר⁴⁰ בהמות לחגיגתו, כלומר שהקדישם להקריבם לשלמי חגיגה, והקריב מהן מקצתן בראשון ופסק, כשהיה עוד שהות להקריב ביום ראשון והיו לו אוכלים ולא הקריבן דזהו סימן דכוונתו היתה לפסוק, שוב אינו חוזר ומקריב השאר, שהרי שייר אותם, ועובר על בל תוסיף דרחמנא אמר והגותם יום אחד דוקא. ולא שיקריב בכמה ימים, אלא יקריבם לשם שלמים לאחר שיסתיים החג⁴¹. ואם לא פסק אלא שלא היה שהות ביום להקריב או שלא היו לו אוכלים יכול להקריבן למחר אפילו בסתם, שהרי רואים הסיבה מה שלא הקריבן. וי"א⁴² שבכל מקרה מקריב כל ימי חול המועד, שהרי זה כנדרים ונדבות שקרבים במועד⁴³, אך לא יקריבם ביום טוב אחרון של חג שמכיון ששייר הרי הם כנדרים ונדבות שאינם קרבים ביום טוב.

ואם אמר מפורש⁴⁴ ליום ראשון אני מפריש כולן, גם אם יכל להמשיך להקריבם ופסק, חוזר ומקריבן, שאינו אלא תשלומי ראשון.

ואם לא הקדישם אלא רק הפרישם על דעת להקדישם והקריב מקצתן והשאר לא הקדיש אינו חייב להקדישם לשם שלמים כלל אפילו לא שלמי נדבה⁴⁵.

⁴⁰ רמב"ם שם הלכה ז וכשיטת רש"י כמ"כ בלח"מ שם.

⁴¹ ואין לומר דכיון שאינם ראויים לשלמי חגיגה אינו יכול להקריב כלל דזה בודאי א"א דשלמי חגיגה הם שלמים כשאר שלמים, אלא שאינם שלמי חובה אלא שלמי נדבה וכן מבואר להדיא כאן בירושל'. אבן האזל שם

⁴² שיטת ר"ח

⁴³ כמו דיכול להקריבם אחר החג, כן רשאי להקריבם בחוה"מ לשם שלמי נדבה

⁴⁴ תורת הקדשים אות ר ועיין בערוך השולחן העתיד שם סימן קצט סעיף יא שהקשה על סתימת הרמב"ם למה לא פירש דבמפרש שרי בכל עניין, וכן לא פירש דאם לא היו לו אוכלים מותר [וכן הקשה הלח"מ ונשאר בצ"ע].

⁴⁵ שאע"ג שגם בדשלבל"ע אם אמר הרי עלי להקדיש חייב להקדיש וא"כ כאן שהפריש ע"מ להקדישם לכאורה חייב להקדישם לשלמים, אלא דמ"מ כיון שהפרישם לשלמי חובה וכבר נתבטל וא"א שיהיו שלמי חובה ועל שלמי נדבה לא נדר לכן אינו חייב משום נדר. אבן האזל ועיי"ש שפירש כן בדעת הרמב"ם דאיירי בלא הקדיש אלא רק הפריש ומש"כ הרמב"ם אינו חוזר ומקריב אותם אין הכונה דאינו רשאי להקריב אלא דאינו מחויב להקריב, ואפי' אם נימא דלשונו משמע דאינו רשאי להקריב וכפרש"י אבל זהו משום דאכתי לא הקדישם ולכן אינו רשאי להקדישם לשלמי חובה כמו כל הבהמות שיש לו.